

Троян Н.А.

Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,

Кусова Л.Г.

Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,

Миколаївський національний аграрний університет,

м. Миколаїв, Україна

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ДОХОДУ ВІД ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Висвітлено результати дослідження облікового забезпечення формування доходу від основної діяльності в аграрній сфері з врахуванням вимог міжнародних стандартів фінансової звітності. Розкрито особливості первинного оформлення доходу від реалізації сільськогосподарської продукції. Окреслено перспективи удосконалення порядку формування доходів підприємства.

Ключові слова: *дохід, оцінка доходу, аграрна сфера, бухгалтерський облік, фінансові ресурси.*

Характерною рисою національної економіки є наявність значної кількості збиткових підприємств, нестача власних фінансових ресурсів спричиняє виникнення боргів, що у кінцевому підсумку призводить до фінансової кризи та банкрутства. Зростання же фінансових ресурсів значною мірою визначає темпи економічного розвитку суб'єктів господарювання та підвищення життєвого рівня населення. Віддаючи належне існуючому науковому доробку з питань облікового відображення доходів, слід зазначити, що визнання доходів в аграрній сфері дещо спотворює фінансовий результат та не завжди корелює з принципом нарахування та відповідності доходів і витрат. Це обумовлює потребу у проведенні подальших наукових досліджень за цим напрямком. Також залишаються невирішеними питання щодо формування облікової інформації з урахуванням ризиків, притаманних досліджуваній сфері.

Метою дослідження є обґрунтування особливостей облікового забезпечення формування доходу від основної діяльності в аграрній сфері.

Розвиток ринкової економіки потребує від підприємств аграрної сфери раціонального і економічно обґрунтованого підходу до планування своєї діяльності, до визначення стратегії збільшення доходів підприємства, аналізу і оцінки отриманих результатів. Однією з найголовніших складових стратегії фінансової політики підприємства є політика максимізації доходності. Основним джерелом грошових надходжень на підприємство є дохід від основної діяльності, який залежить від його обсягів, впровадження науково-технічних розробок, а отже, підвищення продуктивності праці, зниження собівартості, поліпшення якості продукції. В умовах розвитку підприємницької діяльності створюються об'єктивні передумови реального втілення в життя зазначених факторів.

Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції є пріоритетним видом доходів аграрних товаровиробників, облікове відображення якого потребує подальшого нормативного й методичного врегулювання. Наказ про облікову політику є внутрішнім нормативним документом, регулюючим

організацію облікового процесу підприємства, зокрема й обліку доходу від реалізації сільськогосподарської продукції. До розповсюджених напрямків використання сільськогосподарської продукції в аграрних підприємствах відноситься виплата заробітної плати працівникам натурою, реалізація продукції в рахунок оплати паю та реалізація покупцям за грошові кошти. Аналіз та порівняння П(С)БО 15 [1] та МСБО 18 [2] щодо визнання, класифікації та оцінки доходів діяльності підприємства є теоретичним підґрунтям для розробки та методичного удосконалення облікового забезпечення доходів від реалізації сільськогосподарської продукції.

Виробничий процес в аграрних підприємствах складається з робіт, які виконуються в різні періоди року. Тому бухгалтерський облік повинен надавати інформацію про хід виконання сільськогосподарських робіт за допомогою документування. Документальне оформлення облікової політики підприємств реалізується у форматі Наказу про облікову політику, який розробляється головним бухгалтером та затверджується керівником підприємства. Доходи від реалізації відображаються у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності у момент їх виникнення, незалежно від дати надходження чи сплати коштів [3,4].

При організації формування та розподілу доходу необхідно враховувати розміри аграрного підприємства, форму власності, організаційно-правову форму господарювання, кількість засновників товариства тощо. Вважаємо за доцільне кожним аграрним підприємством систематично проводити аналіз формування доходу задля поглиблення знань про його складові та основні тенденції їх зміни. При цьому основним завданням фінансового планування в аграрній сфері повинно бути виявлення та мобілізація резервів збільшення доходу за рахунок раціонального використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів [5]. Покращення стану реалізації, на наш погляд, можливо також за умови пошуку більш вигідних бізнес-партнерів зі збуту товарної продукції або покращення якості послуг при обслуговуванні споживачів.

З метою забезпечення економічної безпеки аграрного підприємства при формуванні доходу від реалізації сільськогосподарської продукції насамперед необхідно враховувати рівень розвитку конкурентного середовища, що може впливати на обсяг та відновлення виробничого потенціалу підприємства, враховуючи також і соціальний аспект.

Список використаних джерел:

7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р., № 290. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р., № 73 – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
11. Потриваєва Н. В. Особливості формування та обліку доходу від реалізації сільськогосподарської продукції: теоретичний аспект / Н. В. Потриваєва, О. О. Христенко, К. О. Гавалешко // Глобальні і національні проблеми економіки. – Миколаїв, 2017. – Вип. 18. – С. 556-561. <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/3132>

N. Trojan, L. Kusova. Accounting formation of income from the main activity in the agricultural sphere.

Summary

The results of the study of accounting for the formation of income from the main activity in the agrarian sector with account of the requirements of the international standards of financial reporting are presented. The peculiarities of the initial registration of income from the sale of agricultural products are revealed. Perspectives of improvement of the order of formation of incomes of the enterprise are outlined.

Key words: *income, income estimation, agrarian sphere, accounting, financial resources.*

*Науковий керівник: Потриваєва Н. В., д-р екон. наук,
професор кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Трум О.Ю.

*здобувач вищої освіти обліково-фінансовий факультет,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Височанська А.В.

*здобувач вищої освіти
Національна академія статистики, обліку і аудиту
Україна*

ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ

Проаналізовано особливості обліку єдиного соціального внеску в Україні та запропоновано шляхи вдосконалення.

Ключові слова: *облік розрахунків, соціальне страхування, єдиний соціальний внесок.*

Всі платники зобов'язані своєчасно та правильно відобразити в обліку операцій з нарахування, утримання та сплати сум єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Облік нарахування та сплати єдиного соціального внеску до Пенсійного фонду слугує безпосередньою підставою для майбутньої виплати у момент настання страхового випадку.

Саме тому, важливою є правильна організація обліку розрахунків за страхуванням.

Розрахунки за страхуванням відносяться до поточних зобов'язань за розрахунками.

Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкції про його застосування, що затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291, для бухгалтерського обліку таких операцій передбачено рахунок 65 «Розрахунки за страхуванням».

На рахунку 65 ведеться облік розрахунків за відрахуванням на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, за індивідуальним страхуванням персоналу підприємства, страхуванням майна та за іншими розрахунками за страхуванням.